

Eisteddfod

Y Gymdeithas Wyddonol Genedlaethol

CYSTADLEUAETH FATHMATEGOL

2020

ar gyfer disgyblion Blwyddyn 8

Amser: Awr

Awgrymir i chi dreulio tua 40 munud ar Adran A
a thua 20 munud ar Adran B.

Ni chaniateir defnyddio cyfrifiannell.

NODWCH EICH ATEBION AR Y TAFLENNI ATEB.

$$\frac{1000}{1000} - \frac{100}{1000} - \frac{10}{1000} - \frac{1}{1000} = \frac{889}{1000}$$

Adran A

1) Beth yw $1 - 0.1 - 0.01 - 0.001$?

- a) 0.999   b) 0.997   c) 0.899   **ch) 0.889**   d) 0.8899

2) O wybod bod $126 \times 307 = 38682$, beth yw $386.82 \div 12.6$?

- a) 0.307   b) 3.07   **c) 30.7**   ch) 307   d) 3070

$$\begin{aligned} 38682 \div 126 &= 307 \\ 386.82 \div 12.6 &= 30.7 \\ 386.82 \div 12.6 &= 30.7 \end{aligned}$$

3) Pris beic newydd yw £200, sy'n cael ei ostwng 10% mewn arwerthiant.

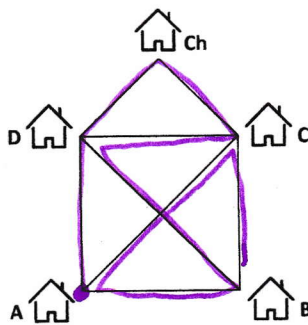
Does neb yn prynu'r beic ac mae'r siopwr yn ychwanegu 10% at y pris arwerthiant.

Beth yw pris y beic erbyn hyn?

- a) £180   b) £190   **c) £198**   ch) £200   d) £202

$$\begin{aligned} &£200 \\ &10\% \text{ } £20 \\ &200 - 20 = £180 \\ &10\% \text{ } £18 \\ &180 + 18 = £198 \end{aligned}$$

4) Mae Postmon Pat yn mynd o amgylch y tai hyn:

Gan gychwyn yn nhŷ A mae Pat yn ymweld â phob tŷ o leiaf unwaith.

Mae am gerdded ar hyd pob llwybr, ond nid ar hyd yr un llwybr fwy nag unwaith.

Ym mha dŷ fydd Pat yn gorffen?

- a) A   **b) B**   c) C   ch) Ch   d) D

5) Mae gen i rif cysefin 2-ddigid, ond mae diferyn inc yn cuddio'r ail ddigid. Beth yw'r digid?

$$\begin{aligned} 91 &= 13 \times 7 & 93 &= 31 \times 3 & 9 & & 99 &= 11 \times 9 \\ a) 1 & & b) 3 & & c) 5 & & d) 9 & \\ & & & & 95 &= 19 \times 5 & & & \end{aligned}$$

6) Rwyf am daflu dau ddarn punt. Beth yw'r tebygolrwydd y byddant yn dangos dau ben?

- a) $\frac{1}{4}$**   b) $\frac{1}{3}$ c) $\frac{1}{2}$ ch) $\frac{2}{3}$ d) 1

$$\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$$

7) Mae gan Mari yr un nifer o chwiorydd â brodyr.

Mae gan pob brawd ddwywaith yn fwy o chwiorydd na brodyr.

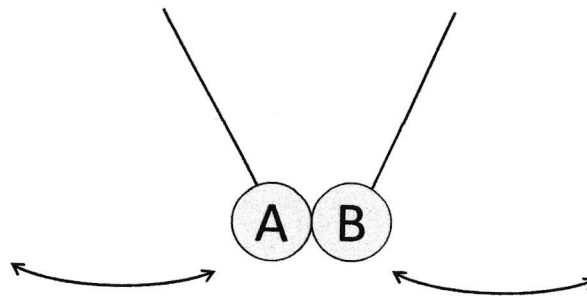
Sawl plentyn sydd yn y teulu i gyd?

- a) 3   b) 4   c) 5   ch) 6   **d) 7**

• Mari : Chwiorydd
• Brodyr

8) Mae'r ddau bendil hyn yn cyffwrdd:

6
12
18
24
30
36
42

14
28
42

Mae pendil A yn cymryd 6 eiliad i fynd yn ôl ac ymlaen a B yn cymryd 14 eiliad. Ar ôl sawl eiliad y mae'r ddau bendil yn cyffwrdd eto?

- a) 2   b) 8   c) 20   **ch) 42**   d) 84

9) Mae Anwen, Bryn a Cai yn rhannu bag o fferins.

Mae Anwen yn cymryd un yn fwy na hanner ohonynt.
Mae Bryn yn cymryd dwy ran o dair o'r rhai sydd ar ôl.
Mae Cai yn cymryd y pedwar arall.

4 | 4 | 4

Faint o fferins oedd yno i ddechrau?

un yn fwy na $\frac{1}{2}$
Tynnu

- a) 20   b) 22   c) 24   **ch) 26**   d) 28

10) Mae gen i dri rhif cyfan positif. Cymedr y tri rhif yw 7.

Beth yw'r mwyaf y gall un ohonynt fod?

Sum = 21

1 | 1 | 19

- a) 16   b) 17   c) 18   **ch) 19**   d) 20

11) Mae 12 pentagon du a 20 hecsgagon gwyn yn cael eu pwytho at ei gilydd i wneud pêl-droed. Sawl llinell o bwythau sydd ar y bêl i gyd?

$12 \times 5 = 60$
120 yn armod

- a) 20   b) 32   c) 60   **ch) 90**   d) 120
- X   X   X

Adran B

B1 Mae gennych y chwe darn arian hyn: 1c, 2c, 5c, 10c, 20c a 50c.

Pa werthoedd hyd at £1 na ellwch eu gwneud yn union gyda'r darnau arian?

Er enghraifft, mae'n amhosibl gwneud 4c neu 9c.

Rhowch groes ar y symiau na allwch eu gwneud.

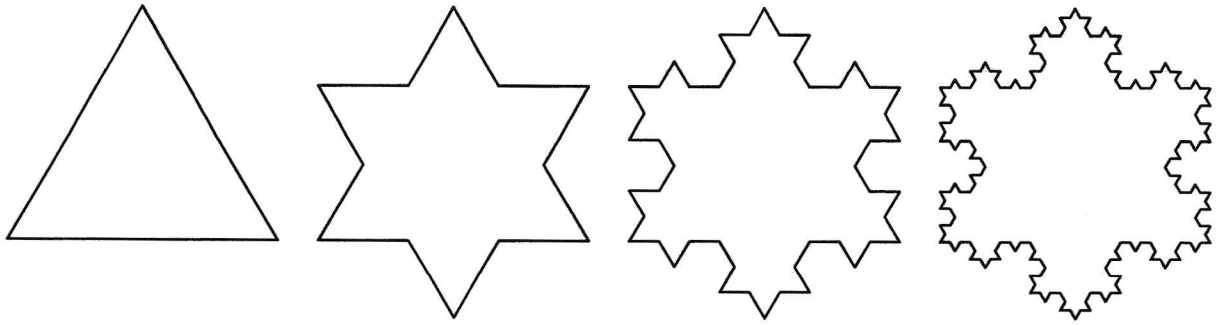
1 ✓	2 ✓	3 ✓	~~4~~	5 ✓	6 ✓	7 ✓	8 ✓	~~9~~	10 ✓
11 ✓	12 ✓	13 ✓	~~14~~	15 ✓	16 ✓	17 ✓	18 ✓	~~19~~	20 ✓
21 ✓	22 ✓	23 ✓	~~24~~	25 ✓	26 ✓	27 ✓	28 ✓	~~29~~	30 ✓
31 ✓	32 ✓	33 ✓	~~34~~	35 ✓	36 ✓	37 ✓	38 ✓	~~39~~	~~40~~
~~41~~	~~42~~	~~43~~	~~44~~	~~45~~	~~46~~	~~47~~	~~48~~	~~49~~	50 ✓
51 ✓	52 ✓	53 ✓	~~54~~	55 ✓	56 ✓	57 ✓	58 ✓	~~59~~	60 ✓
61 ✓	62 ✓	63 ✓	~~64~~	65 ✓	66 ✓	67 ✓	68 ✓	~~69~~	70 ✓
71 ✓	72 ✓	73 ✓	~~74~~	75 ✓	76 ✓	77 ✓	78 ✓	~~79~~	80 ✓
81 ✓	82 ✓	83 ✓	~~84~~	85 ✓	86 ✓	87 ✓	88 ✓	~~89~~	~~90~~
~~91~~	~~92~~	~~93~~	~~94~~	~~95~~	~~96~~	~~97~~	~~98~~	~~99~~	~~100~~

Fedrwch chi weld patrwm yn yr atebion? Disgrifiwch y patrwm hwn:

Ddim yn bosib gwneud gwerthoedd yn gyffwrdd efo 4 neu 9.
Na chwaith rhif yn cychwyn efo 4 neu 9 (os yw'n danddigid)

B2

Dyma sut mae ffractal 'pluen eira' yn datblygu:

Wrth symud o siâp i siâp mae pob llinell yn cael ei thraeanu a phigyn newydd yn cael ei ffurfio ar ganol y llinell.

Dyma sut mae un llinell yn newid o gam i gam. Cymerwn mai hyd y llinell ar y cychwyn yw 27cm.

CAM 1		27cm	
CAM 2		36cm	9×4 $\downarrow \div 3 \quad \downarrow \times 4$
CAM 3		48cm	3×16 $\downarrow \div 3 \quad \downarrow \times 4$
CAM 4		64cm	1×64

Llenwch y bylchau i ddangos hyd patrymau Cam 2, Cam 3 a Cam 4.

Faint fydd hyd patrwm Cam 5? $\frac{1}{3} \times 256 = \frac{256}{3} \text{ cm}$

Faint fydd hyd patrwm Cam 6? $\frac{1}{9} \times 1024 = \frac{1024}{9} \text{ cm}$